

# Resursi darbā ar bērniem un jauniešiem: papildinātais izdevums

## Nozares stratēģijas, vadlīnijas

### Bibliotēku nozares stratēģija 2023-2027

Ziņojums par Latvijas Bibliotēkām 2023., 2022., 2021., 2020., 2019., 2017. un 2018. gadā

### Publisko bibliotēku darba pārskati

Latvijas Bibliotēku portālā ir pieejama sadaļa profesionālie resursi, kurā ir pieejamas prezentācijas no LNB rīkotajiem semināriem, diskusijām un lekcijām

Izdevums "Bibliotēku darbinieku kompetences pakalpojumu sniegšanā jauniešiem"

IFLA vadlīnijas bibliotēku pakalpojumiem bērniem vecumā no 0 līdz 18 gadiem

IFLA Skolu bibliotēku vadlīnijas

IFLA Skolu bibliotēku manifesti

Skolas bibliotēka - atbalsts pilnveidotajā mācību saturā

"Skolas vārds" speciālizdevums Skolas bibliotēka

Ideju banka

- Mazuļu rīti bibliotēkā
- Izlaušanās spēles

## Latvijas Bibliotēku portāls

Noderīgi raksti un intervijas

- Bērni un jaunieši ar neiropsihiatriskajiem traucējumiem: ieteikumi bibliotekāriem
- Ceļojums no informācijas uz zināšanām: skolu bibliotēku nozīmīgums jaunajā izglītības modelī
- Lasīšanas prieks sākas ar izvēles brīvību: Intervija ar LNB Bērnu literatūras centra vadītāju Silviju Tretjakovu
- Interviju sērija "Iepazīstam savējos": Ingunā Radziņa
- "Lasiet bērniem grāmatas!": Intervija ar Lietuvas Nacionālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļas vadītāju Godu Baranauskaiti-Dangovieni
- Interviju sērija "Iepazīstam savējos": Vilhelmīne Jakimova
- Cilvēkiem gribas lasīt: Intervija ar ģimenes grāmatu maiņas punkta "Grāmata pret grāmatu" veidotājām
- Klusums klasē - tāds pats kā klusums bibliotēkā?
- Pirmās 100 dienas: Intervija ar LNB direktori Dagniju Baltiņu
- Sintezēt pagātnei ar nākotni: Intervija ar LNB direktoru Andri Vilku
- Interviju sērija "Iepazīstam bibliotēku draugus": Agita Zariņa-Stūre
- Saeimas deputātes Agitas Zariņas-Stūres vēstule bibliotēkām un pašvaldībām Pasaulē grāmatu un autortiesību dienā
- Interviju sērija "Iepazīstam bibliotēku draugus": Anda Čakša
- Interviju sērija "Iepazīstam bibliotēku draugus": Agnese Lāce

Latvijas skolu un bērnu bibliotekāru LASĪTPATIKAS kopradīšanas forums 13.03.2024

- Video atskats un prezentācijas

Skolu bibliotekāru tiešsaistes anketu kopsavilkumi

- Skolu bibliotēkas 2023. gadā
- Skolu bibliotēkas 2022. gadā
- Skolu bibliotēkas 2021. gadā
- Skolu bibliotēkas 2020. gadā
- Skolu bibliotēkas 2019. gadā

Jaunieši

- Jaunieši lasa: Intervija ar Pusaudžu resursu centra grāmatu apmaiņas punkta veidotājām
- Atskats uz semināru "Lauzt robežas – meklēt identitātes"
- Atskats uz semināru "Jaunieši šeit ir gaidīti"
- Atskats uz semināru "Strādāsim kopā!"

E-izdevuma "Izglītība un kultūra" rubrika "Tiekamies bibliotēkā"

- Olaines 1. vidusskolas bibliotēka
- Ādažu sākumskola
- Siguldas Valsts ģimnāzija
- Liepājas Valsts ģimnāzija

Rubrika #kodarabibliotekārs: lasīšanas veicināšana

- Māriņkalna bibliotēka
- Ogres Centrālā bibliotēka
- Salas bibliotēka
- Rēzeknes Centrālā bibliotēka
- Pļaviņu bibliotēka
- Silenes bibliotēka
- Augšdaugavas novada bibliotēkas
- Alzkrauķes novada centrālā bibliotēka
- Valmieras bibliotēka
- Jelgavas bērnu un jauniešu bibliotēka "Zinītis"

## Lasīšanas veicināšana

2023. gada maija mēnesī tika publicēti Starptautiskās lasītprasmes novērtēšanas pētījuma "PIRLS 2021" rezultāti, kuri parādīja reālo situāciju Latvijā.

2023. gada decembrī tika publicēti Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas OECD Starptautiskās skolēnu novērtēšanas programmas "PISA 2022" pirmie rezultāti.

Sabiedrības iesaistes kustība Restarts lasīšanai

- Video rullītis
- Facebook lapa

Cikls "Latviešu grāmatai 500"

Atskats uz konferenci "Lasītprasme un lasīšanas veicināšana"

Lasītprasmes attīstīšana: Bērnu un jauniešu žūrija 2024 (darba lapas un satura vadlīnijas)

Tīmekļseminārs: Kā panākt dubultjaudu lasītveicināšanai?

Marijas Deskuras rokasgrāmata lasīšanas veicināšanai "Grāmatu superspēks"

Atskats uz konferenci "Grāmatas un lasīšana digitālajā laikmetā"

Literatūras ceļvedis tīmekļvietne un Instagram konts

## Medijpratība

Medijpratības datubāze

Seminārs "Sākumpunkts medijpratībai – materiāli un metodes darbam ar bērniem un jauniešiem"

"Kad internetu lieto tu, atceries par drošību"

Medijpratības diena – kāpēc mācīt un mācīties?

Medijpratība pirmsskolā

Bērnu drošība internetā

Tīmekļseminārs "Jaunieši un sociālie mediji: kā gudri patērēt un radīt"

Tīmekļseminārs "Medijpratība skolās – kā mācīt un mācīties?"

"Digiwise" projekts Trnavā, Slovākijā

Medijpratības veicināšanas atbalsta materiāls "Jaunieši un bibliotekāri – kopīgs ceļš medijpratībā"

## Datubāzes\*

- Emerald
- EBSCO (Library & Information Science Source kolekcija)
- JSTOR
- Taylor&Francis Journals

\*lai iegūtu piekļuvi datubāzēm, LNB reģistrētiem lietotājiem jāaizpilda iesniegums "Datubāzu izmantošana ārpus LNB telpām"

## LNB Kompetenču attīstības centra izstrādātie resursi

Metodiskais materiāls bibliotekāriem "Par digitālo rīku izmantošanu izglītojošās norisēs bibliotēkā"

Metodiskais materiāls bibliotekāriem "Digitālo testu veidošanas pamācības: Mentimeter, Educandy"

## Video bibliotēka

2024. gada festivāla "Lampa" diskusijas:

- Smagās tēmas bērnu literatūrā
- Zandas Rubenes grāmatas "Digitālā bērniņa" prezentācija un saruna
- Saruna "Izrādās – viņi lasa!"
- Saruna par lasītprasmi "Starts vai restarts?"

Olaines novada lasīšanas veicināšanas kustība "Kopiena lasa" (2025)

## Raidieraksti

2024. gada decembris "Lasīšanas kultūra un bibliotēkas"

2024. gada novembris "Novada pulsācija" ieraksts "Lasām kopā!"

## Iedvesmas bibliotēkas 2024/2025

Smārdes bibliotēka

Blomes bibliotēka

Valgundes bibliotēka

Jūrmalas Centrālā bibliotēka

## Noderīgi resursi

[Jaunatnes politika Latvijā](#)

[Pētījumi par jaunatni \(Izglītības un zinātnes ministrijas tīmekļvietnē\)](#)

[Pētījumi un statistika par bērnu drošības un vardarbības pret bērnu jomā \(Dardedze tīmekļvietnē\)](#)

[Pētījumi, kuri pieejami Bērnu aizsardzības centra tīmekļvietnē](#)

[Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam](#)

[Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnes 2022.-2027. gadam](#)

[Centra MARTA Jaunatnes programmas](#)

## Profesionālai pilnveidei

Santa Sebre, Anika Miltuze "Attīstības psiholoģija", izdevniecība: Zvaigzne ABC, 2022. gads

Daniels Sīgels "Vētrainais pusaudžu prāts", izdevniecība: Zvaigzne ABC, 2023. gads

Sāra Okvela-Smita "Pa vidu", izdevniecība: Ģimenes psiholoģijas centrs LĪNA, 2022. gads

Tanita Kerija "Ko domā mans pusaudzis?", izdevniecība: Zvaigzne ABC, 2021. gads

Jonna Oksanena, Rēta Sollasvāra "Ardievas šķēršļiem", Latvijas Autisma apvienība, 2019. gads

Zanda Rubene "Digitālā bērnība", izdevniecība: Jānis Roze, 2024. gads

Marija Montessori "Absorbējošais prāts", izdevniecība: Jānis Roze, 2024. gads

Anderss Hansens "UDHS priekšrocības", izdevniecība: Zvaigzne ABC, 2022. gads

Dr. Bekija Kenedija "Sirdī labs", izdevniecība: Helios, 2023. gads

Adele Fābere, Eleina Mazliša "Kā runāt ar bērniem, lai bērni klausītos un kā klausīties, lai bērni runātu", izdevniecība: Zvaigzne ABC, 2021. gads

Dr. Šefali "Ceļvedis vecākiem", izdevniecība: Zvaigzne ABC, 2024. gads

Viktorija Ozola "Mierpilna audzināšana", izdevniecība: Avots, 2024. gads

Dana Skara "Saprast UDHS", izdevniecība: Skolas Vārds, 2024. gads

Hollija Dūhiga "Izprast un palīdzēt: UDHS, depresija, trauksme, OKT", izdevniecība: Zvaigzne ABC, 2023. gads

Bū Hejlskovs-Elvēns "Bez kliegzieni, kodieniem, sitieniem", izdevniecība: Velku biedrība, 2017. gads

Bū Hejlskovs-Elvēns, Anna Šēlunda "Rīkojies! Izvērtē! Maini!", izdevniecība: Velku biedrība, 2020. gads